

## Beantwoording van de 7 vragen uit het Integraal afwegingskader voor beleid en regelgeving (IAK)

Het Integraal afwegingskader voor beleid en regelgeving bevat normen waaraan goed beleid of goede regelgeving dient te voldoen. Uitgebreide informatie vind je op [www.naarhetiak.nl](http://www.naarhetiak.nl) (klik dan op de tekst "Naar het IAK" in de linker kolom).

### 1. Wat is de aanleiding?

Nederland wordt in toenemende mate geconfronteerd met dreigingen in het cyberdomein. Een adequate inzet van bijzondere bevoegdheden door de AIVD en de MIVD kan in cyberonderzoeken echter niet altijd worden gerealiseerd waardoor dergelijke onderzoeken niet op effectieve wijze kunnen worden uitgevoerd.

### 2. Wie zijn betrokken?

AIVD en MIVD, de Toetsingscommissie inzet bevoegdheden (TIB), de Commissie van toezicht op de inlichtingen- en veiligheidsdiensten (CTIVD) en de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

### 3. Wat is het probleem?

Via offensieve cyberprogramma's voeren bepaalde landen, zoals Rusland en China, digitale aanvallen uit op Nederland of Nederlandse belangen om te spioneren, te beïnvloeden of te saboteren. Deze landen worden steeds actiever met hun aanvallen, bijvoorbeeld door het stelen van gevoelige informatie of het saboteren van vitale infrastructuur. Daarbij maken zij gebruik van een digitale infrastructuur, verspreid over de hele wereld en wisselen zij voortdurend van positie. Hierdoor wordt het steeds moeilijker hun activiteiten te volgen, terwijl de dreiging steeds verder toeneemt. Dit levert evidente risico's op voor de nationale veiligheid, aangezien de uitvoering van offensieve cyberprogramma's veel schade kan toebrengen aan Nederland of Nederlandse belangen. De dreiging is thans zodanig urgent dat een tijdelijke wet noodzakelijk is voor de AIVD en de MIVD om hun bijzondere bevoegdheden adequater te kunnen inzetten en sneller en effectiever onderzoek te kunnen doen.

### 4. Wat is het doel?

De cyberdreiging vereist een snelle en effectieve inzet van bestaande bevoegdheden. Dit is noodzakelijk om voldoende zicht te houden op de dreiging afkomstig van landen met een offensief cyberprogramma. Met de tijdelijke wet kunnen de AIVD en de MIVD, deels in aanvulling op en deels in afwijking van de Wiv 2017, effectiever en sneller invulling geven aan bevoegdheden zoals onderzoeksoopdrachtgerichte interceptie (bulkinterceptie) en het verkennen en binnendringen van geautomatiseerde netwerken (hacken). Dit vraagt ook om adequaat toezicht met een dekkend waarborgenstelsel dat past bij het dynamische karakter van cyberonderzoeken. Het voorstel voorziet hierin en regelt voor enkele bevoegdheden een verschuiving in het stelsel van toezicht, van bindende toetsing vooraf door de TIB naar bindend toezicht tijdens en na de inzet van een bevoegdheid door de CTIVD. Tevens wordt voorgesteld beroep bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State mogelijk te maken tegen oordelen van de TIB en de afdeling toezicht van de CTIVD in het kader van de tijdelijke wet.

### 5. Wat rechtvaardigt overheidsinterventie?

Afwijking van een wet in formele zin (in casu de Wiv 2017) is alleen mogelijk door een wet in formele zin

### 6. Wat is het beste instrument?

Wet in formele zin

7. Wat zijn de gevolgen voor burgers, bedrijven, overheid en milieu?

De Wiv 2017, en daarmee ook dit wetsvoorstel, kan in beginsel jegens eenieder worden toegepast.

In het wetsvoorstel wordt in een tweetal artikelen (artikel 7 en artikel 11) voorzien in een beperkte verruiming van de medewerkingsplicht van derden (communicatie-aanbieders en aanbieders van een opslagdienst) bij de toepassing van het bepaalde in deze artikelen.

Voor de AIVD en de MIVD, de TIB en de CTIVD en de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State heeft dit wetsvoorstel financiële, administratieve en personele gevolgen. Deze gevolgen en de daarmee samenhangende kosten zullen gedurende de consultatieperiode inzichtelijk worden gemaakt.